

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ב בסיוון, תש"ף
14 ביוני, 2020
165/2020

תיקון (14/06/2020): עמ' 3 בלוח (מסומן בירוק).
נוספו לוחות שקליים (מס' 14-21)

סיכום מאזן התשלומים של ישראל לרבעון הראשון של שנת 2020 Israel's Balance of Payments - January - March 2020

עקב משבר נגיף הקורונה לא ניתן היה לחשב נתונים מנוכי עונתיות ברבעון הראשון של 2020 עבור הסדרות האלה: יצוא שירותי תיירות, יצוא שירותי תחבורה - דמי נסיעה, יצוא שירותי תחבורה - סך הכל, יבוא שירותי תיירות, יבוא שירותי תחבורה - דמי נסיעה ויבוא שירותי תחבורה - סך הכל. ברבעונים הבאים, בהתאם לנתונים שיתקבלו, ייבחן פרסום נתונים מנוכי עונתיות.

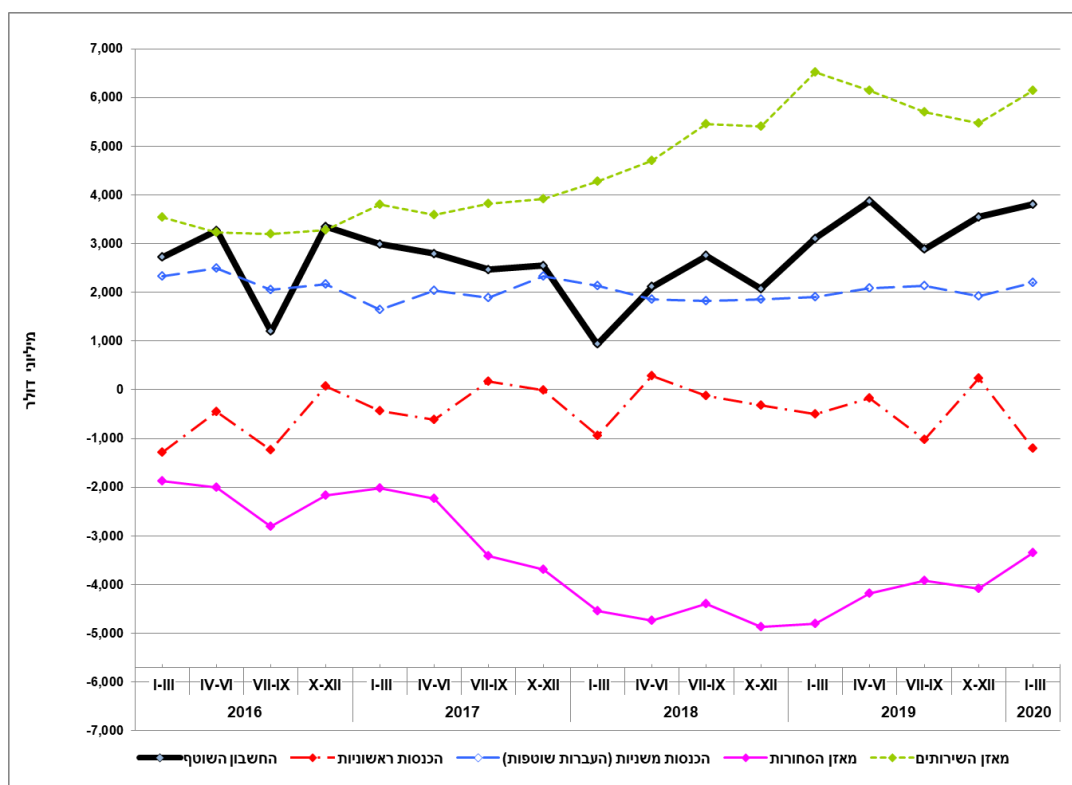
ברבעון הראשון של שנת 2020

- העודף בחשבון השוטף¹ הסתכם ב-3.8 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 3.5 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
- מאזן הסחורות והשירותים¹ הסתכם בעודף של 2.8 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 1.4 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
- בהשקעות ישירות של תושבי ישראל בחו"ל חלה עלייה של 1.7 מיליארד דולר, לעומת 2.6 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
- השקעות ישירות של תושבי חו"ל בישראל עלו ב-4.6 מיליארד דולר, לעומת 6.1 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
- השקעות של תושבי ישראל בחו"ל, בניירות ערך זרים סחירים, ירדו ב-1.5 מיליארד דולר, לעומת עלייה של 1.0 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
- ההשקעות של תושבי חו"ל בישראל, בניירות ערך זרים סחירים, עלו ב-2.3 מיליארד דולר, לעומת 0.3 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
- יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו ב-4.1 מיליארד דולר, והסתכמו בסוף מרץ ב-125.9 מיליארד דולר. ברבעון זה רכישת מט"ח ע"י בנק ישראל הסתכמה ב-6.7 מיליארד דולר.
- חוב חיצוני נטו: עלייה בעודף הנכסים על התחייבויות², העודף הסתכם ב-167.2 מיליארד דולר לעומת 160.4 ברבעון המקביל אשתקד.

¹ בדולרים שוטפים ובניכוי השפעת העונתיות.

² כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנדודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

תרשים 1 - החשבון השוטף לפי רכיבים (נתונים מנוכי עונתיות)

החשבון השוטף

הנתונים על העודף בחשבון השוטף מתקבלים מסיכום מאזן התשלומים שנערך בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לרבעון הראשון של שנת 2020. הסיכום כולל את העסקאות של תושבי ישראל עם חו"ל בחשבון הסחורות, השירותים, ההכנסות הראשוניות (הכנסות מהשקעות פיננסיות ומשכר עבודת שכיר) וההכנסות המשניות (העברות השוטפות) בדולרים שוטפים ובניכוי השפעת העונתיות.

החשבון השוטף (לוחות 1 ו-2)

לוח א - התפתחות החשבון השוטף

מיליוני דולרים - מנוכי עונתיות

תקופה	חשבון הסחורות	חשבון השירותים	חשבון ההכנסות הראשוניות	חשבון ההכנסות המשניות	החשבון השוטף
I-III 2017	-2,019	3,796	-432	1,643	2,988
IV-VI 2017	-2,230	3,592	-606	2,035	2,791
VII-IX 2017	-3,412	3,819	165	1,897	2,468
X-XII 2017	-3,685	3,912	-9	2,330	2,549
I-III 2018	-4,532	4,273	-938	2,135	938
IV-VI 2018	-4,735	4,705	288	1,860	2,117
VII-IX 2018	-4,391	5,457	-129	1,819	2,756

תקופה	חשבון הסחורות	חשבון השירותים	חשבון ההכנסות הראשוניות	חשבון ההכנסות המשניות	החשבון השוטף
X-XII 2018	-4,868	5,407	-313	1,851	2,077
I-III 2019	-4,807	6,514	-507	1,908	3,108
IV-VI 2019	-4,187	6,145	-176	2,090	3,872
VII-IX 2019	-3,925	5,708	-1,026	2,129	2,887
X-XII 2019	-4,088	5,474	241	1,918	3,545
I-III 2020	-3,351	6,144	-1,195	2,208	3,806

העודף בחשבון השוטף הסתכם ב-3.8 מיליארד דולר ברבעון הנוכחי, לעומת 3.5 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2019. העודף בחשבון השירותים עלה ב-0.7 מיליארד לעומת הרבעון הקודם, הגירעון בחשבון הסחורות ירד ב-0.7 מיליארד דולר לעומת הרבעון הקודם, והעודף בחשבון ההכנסות המשניות עלה ב-0.3 מיליארד דולר. חשבון ההכנסות הראשוניות ירד ב-1.4 מיליארד דולר לעומת הרבעון הקודם.

חשבון הסחורות והשירותים (לוחות 3, 4, 9 ו-10)

חשבון הסחורות והשירותים - לאחר ניכוי עונתיות - הסתכם בעודף של 2.8 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2020, לאחר עודף של 1.4 מיליארד דולר ברבעון הקודם. הגירעון בחשבון הסחורות (לוחות 3 ו-10) - יצוא פחות יבוא, ברבעון הראשון של 2020, בניכוי השפעת העונתיות, הסתכם ב-3.4 מיליארד דולר, לעומת הרבעון הקודם, שהסתכם ב-4.1 מיליארד דולר. נתוני היצוא והיבוא של סחורות במאזן תשלומים כוללים את הסחר עם הרשות הפלסטינית והתאמות מאזן תשלומים נוספות לנתוני סחר חוץ (ראו לוח 10 המפרט את התאמות נתוני יצוא ויבוא סחורות, על פי סחר חוץ, להגדרות מאזן תשלומים).

העודף בחשבון השירותים (לוחות 4 ו-9) ברבעון הראשון של 2020 - לאחר ניכוי השפעת העונתיות - הסתכם ב-6.1 מיליארד דולר, אחרי עודף של 5.5 מיליארד דולר ברבעון הקודם. יצוא השירותים הסתכם ב-13.5 מיליארד דולר - בניכוי השפעת העונתיות. יצוא שירותים אחרים שהוא כ-81% מתוך סך יצוא השירותים - לאחר ניכוי השפעת העונתיות - ברבעון הראשון של 2020, הסתכם ב-10.9 מיליארד דולר, לעומת 10.7 מיליארד דולר ברבעון הקודם. שירותים עסקיים אחרים כוללים שירותי תוכנה ומחשוב, שירותי מחקר ופיתוח, תקשורת, שירותי הנדסה, תמלוגים, עמלות ושירותים אחרים. בנוסף, כלולים גם תקבולים מחו"ל כתוצאה ממכירת חברות הזנק ישראליות (Start-up) לתושבי חו"ל.

יצוא השירותים של ענפי ההיי-טק (לא כולל חברות הזנק, נתונים מקוריים) ברבעון הראשון של 2020 הסתכם ב-7.8 מיליארד דולר, עלייה של כ-14% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. יצוא שירותים של ענפי ההיי-טק היה ברבעון הראשון של 2020 כ-74% מתוך סך יצוא השירותים האחרים (לא כולל חברות הזנק, נתונים מקוריים), והוא כולל את ענפי הכלכלה האלה: ייצור תרופות, כולל תרופות הומאופטיות (21),

ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי (26), ייצור כלי טייס, חלליות וציוד נלווה (303), שירותי תקשורת (61), תכנות מחשבים, ייעוץ בתחום המחשבים ושירותים נלווים אחרים (62), עיבוד נתונים, אחסון ושירותים נלווים, אתרי שער לאינטרנט (631), מרכזי מחקר ופיתוח (720), ומחקר ופיתוח בהנדסה ובמדעי הטבע (721). יבוא השירותים, לאחר ניכוי השפעת העונתיות, הסתכם ב-7.4 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2020, לעומת 8.3 מיליארד דולר ברבעון הקודם. יבוא השירותים האחרים - שהוא כ-50% מסך כל יבוא השירותים - הסתכם ב-3.6 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2020.

חשבון ההכנסות הראשוניות (בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה) (לוח 5)

חשבון זה מורכב מהכנסות של תושבי ישראל בגין השקעות פיננסיות בחו"ל (תקבולי ריבית, דיבידנדים ורווחים שלא חולקו), ועבודה שכירה של תושבי ישראל בחו"ל בניכוי הכנסות של תושבי חו"ל מהשקעות פיננסיות ועבודה שכירה בישראל.

חשבון ההכנסות נטו בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה - בניכוי השפעות עונתיות - הסתכם בגירעון של 1.2 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2020, לעומת עודף של 0.2 מיליארד דולר ברבעון הקודם. הכנסות תושבי ישראל מהשקעות פיננסיות בחו"ל - בניכוי השפעות עונתיות - הסתכמו ב-2.5 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2020, לעומת 4.3 מיליארד דולר ברבעון הקודם. הכנסות תושבי חו"ל מהשקעותיהם הפיננסיות בישראל - בניכוי השפעות עונתיות - הסתכמו ב-2.5 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2020. חשבון ההכנסות בגין תשלומים לעובדים שכירים - הכנסות מעבודה של ישראלים בחו"ל בניכוי הוצאות על עבודה של זרים בישראל - הסתכם בגירעון של 1.2 מיליארד דולר ברבעון הראשון של השנה.

חשבון ההכנסות המשניות (העברות שוטפות) (לוח 6)

חשבון ההכנסות המשניות ברבעון הראשון של שנת 2020 - לאחר ניכוי עונתיות - הסתכם בעודף של 2.2 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 1.9 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

חשבון ההון (לוח 6)

העברות ההון נטו לישראל ברבעון הראשון של 2020 הסתכמו ב-0.3 מיליארד דולר, לעומת 0.4 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

החשבון הפיננסי (לוחות 7 ו-11)

החשבון הפיננסי כולל את העסקאות הפיננסיות בין תושבי ישראל לתושבי חו"ל, ואינו כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

לוח ב - התפתחות החשבון הפיננסי

מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

2020 I-III	2019 X-XII	2019 VII-IX	2019 IV-VI	2019 I-III	שנה רבעון
1,698	2,632	1,896	1,348	2,431	השקעות תושבי ישראל בחו"ל
-2,470	564	2,314	656	1,683	השקעות ישירות
7,370	4,372	-286	2,509	-1,002	השקעות בניירות ערך סחירים ³
4,149	4,124	648	282	1,391	השקעות אחרות ⁴
10,747	11,691	4,573	4,796	4,503	יתרות מט"ח בחו"ל
					סך כל ההשקעות
4,588	6,070	4,129	3,834	4,470	השקעות תושבי חו"ל בישראל
2,282	299	1,338	-1,712	-747	השקעות ישירות
-1,167	2,366	-1,361	1,813	490	השקעות בניירות ערך סחירים
5,703	8,735	4,106	3,934	4,213	השקעות אחרות
					סך כל ההשקעות
-2,889	-3,438	-2,233	-2,485	-2,039	תנועות פיננסיות נטו
-4,751	265	976	2,368	2,431	השקעות ישירות
8,536	2,005	1,075	696	-1,492	השקעות בניירות ערך סחירים ³
4,149	4,124	648	282	1,391	השקעות אחרות
5,045	2,956	467	861	291	יתרות מט"ח בחו"ל
					סך כל ההשקעות

השקעות ישירות

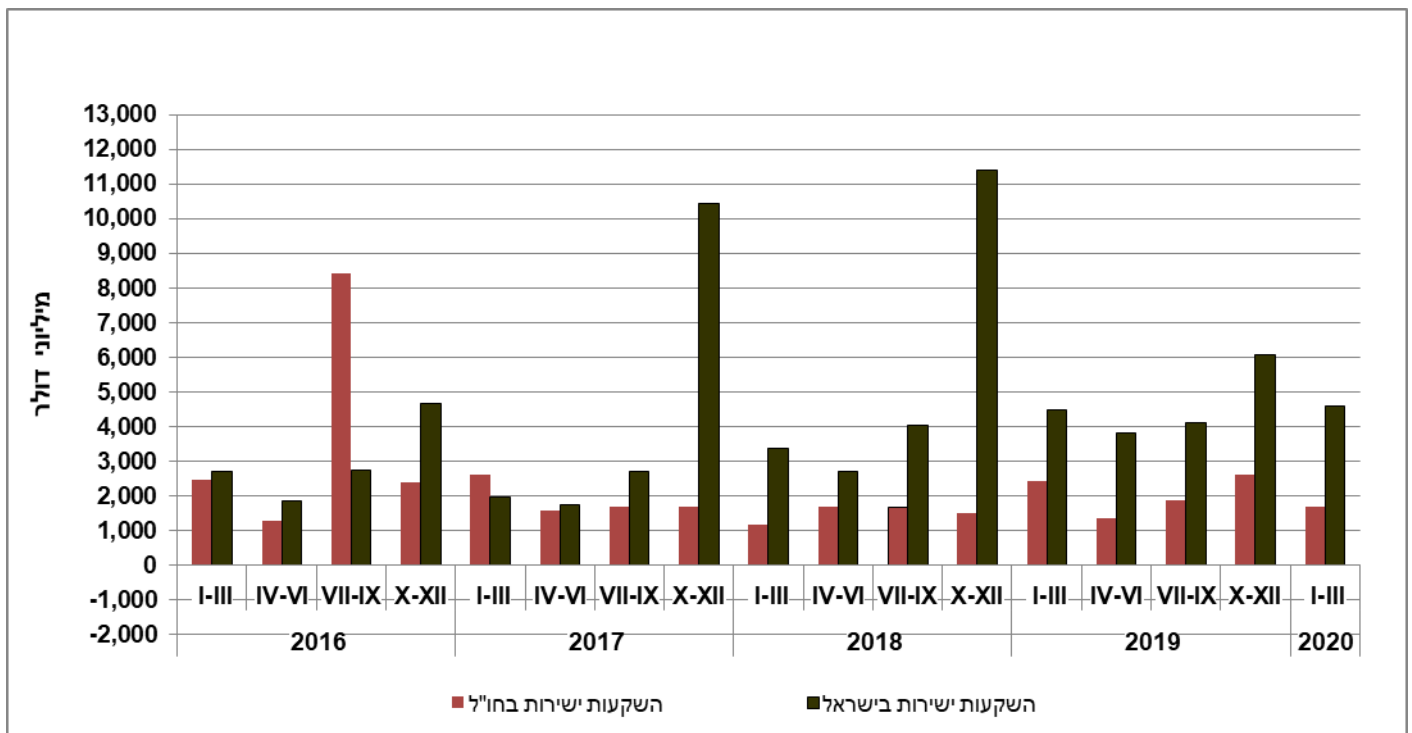
השקעות ישירות מאפשרות למשקיע לקבל זכויות הצבעה במועצת המנהלים ולהשתתף בניהול החברה. השקעות אלה כוללות - בנוסף להון מניות - גם רווחים שלא חולקו והון אחר המושקע בחברות עסקיות, כגון הלוואות בעלים. **ההשקעות הישירות של תושבי ישראל בחו"ל** עלו ברבעון הראשון של שנת 2020 ב-1.7 מיליארד דולר, לאחר עלייה של 2.6 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2019.

ההשקעות הישירות של תושבי חו"ל בישראל עלו ברבעון הראשון של שנת 2020 ב-4.6 מיליארד דולר, לאחר עלייה של 6.1 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2019.

³ כולל מכשירים פיננסיים נגזרים נטו - בצד הנכסים

⁴ בחשבון זה נכללים: הלוואות, מזומנים ופיקדונות, אשראי מסחרי, נכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים

תרשים 2 - השקעות ישירות בחו"ל ובישראל

השקעות בניירות ערך סחירים

בהשקעות של תושבי ישראל בניירות ערך זרים סחירים חלה ירידה של 1.5 מיליארד דולר ברבעון הראשון של שנת 2020 לאחר עלייה של 1.0 מיליארד דולר ברבעון הקודם. ההשקעות של תושבי חו"ל בניירות ערך ישראלים סחירים עלו ב-2.3 מיליארד דולר ברבעון הראשון של שנת 2020, בהמשך לעלייה של 0.3 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

השקעות אחרות

חשבון זה כולל הלוואות, מזומנים ופיקדונות, אשראי מסחרי ונכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים של החשבון הפיננסי. ההשקעות הפיננסיות האחרות של תושבי ישראל בחו"ל עלו ב-7.4 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2020, לעומת עלייה של 4.4 מיליארד דולר ברבעון הקודם. ההשקעות הפיננסיות האחרות של תושבי חו"ל בישראל ירדו ב-1.2 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2020, לאחר עלייה של 2.4 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

יתרות מטבע החוץ של ישראל

יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו ב-4.1 מיליארד דולר, והסתכמו בסוף מרץ ב-125.9 מיליארד דולר, מזה 6.7 מיליארד דולר תוצאה של רכישת מט"ח ע"י בנק ישראל.

מצבת הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (לוחות 8 ו-12)

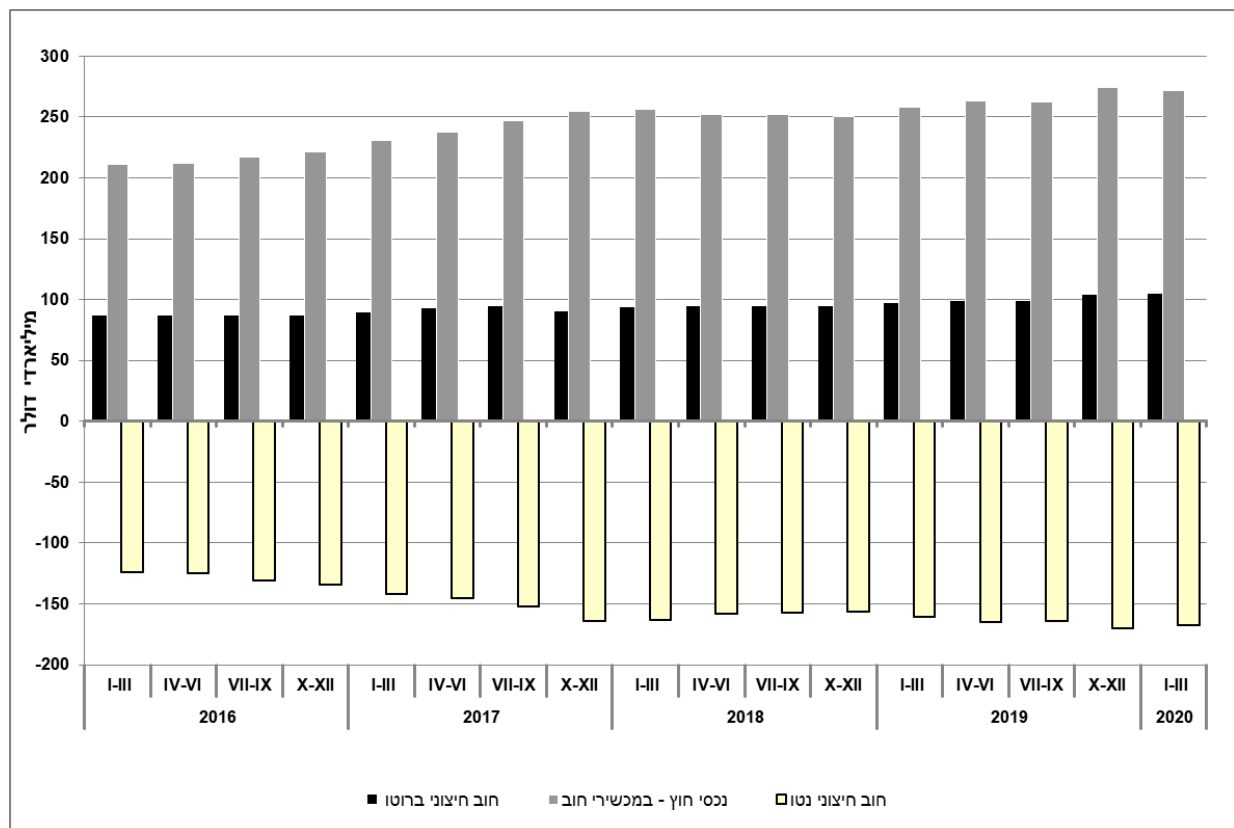
בסוף מרץ 2020, מאזן הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (International Investment Position) הסתכם בעודף של נכסים על התחייבויות בסך של 152.5 מיליארד דולר, לעומת 161.8 מיליארד דולר ברבעון הקודם ו-139.5 מיליארד דולר ברבעון המקביל אשתקד.

נכסי המשק בחו"ל בסוף מרץ 2020 הסתכמו בסך 476.0 מיליארד דולר, והתחייבויות המשק לחו"ל בסך 323.5 מיליארד דולר.

החוב החיצוני נטו של המשק

עודף הנכסים על התחייבויות של המשק כלפי חו"ל במכשירי חוב בלבד (חוב חיצוני נטו שלילי) הסתכם ב-167.2 מיליארד דולר בסוף מרץ 2020, לעומת 160.4 מיליארד דולר ברבעון המקביל אשתקד.

תרשים 3 - חוב חיצוני נטו

לתשומת ליבם של הקוראים: עדכונים במאזן התשלומים נעשו החל משנת 2006. עדכונים במצבת הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (IIP) נעשו החל משנת 2017. העדכונים נובעים ממידע חדש שהתקבל ועדכונים שוטפים.